

Muhakeme İşlemlerinde Hukuka Aykırılık:

Muhakeme işlemlerinde YOKLUK, HÜKÜMSÜZLÜK (BUT-LAN) ve KABUL EDİLEMEZLİK olarak üç şekilde hukuka aykırılık ortaya çıkabilir. YOKLUK söz konusu olduğunda bu işlemin kaldırılması gibi bir durum olmaz çünkü bu işlem zaten ortada yoktur. Yalnızca bir tesbit yapılır. Bu tesbit her merci yapılabilir.

BUTLAN yani hükümsüzlük hallerinde işlem vardır ancak iptal edilebilir niteliktedir. Bu iptalin re'sen yapılması gereken hallerde mutlak hükümsüzlük hali vardır. İptalin talebe bağlı olduğu durumlarda ise nisbi butlan halinin varlığından söz edilir. KABUL EDİLEMEZLİK halinde, aslında mahkeme işlemleri dışında diğer süjelerin işlemlerine karşı hâkim tarafından verilen bir ret kararı vardır ve bu kararlar talep edilen işlem kabul edilmemektedir.

Gerialma, yenileme ve düzeltme; mercilerin kendi hukuka aykırı işlemlerini kendilerinin düzelttiği hallerdir. Bazen de hukuka aykırılık ancak başka bir merci tarafından giderilebilir. Bunlardan birisi temyiz mahkemesinin yaptığı inceleme neticesi verdiği bozma kararıdır. Diğer de mercinin, hukuka aykırılığı tesbit edip hukuka uygun hale getirmesidir. Yargıtayın düzelterek anama işlemi böyledir. Diğer yöntem ise işlemin gerilmesidir. Hukuka aykırı olan işlem muhatap merci tarafından hukuka uygun forma sokulmaktadır.